

I. ĐỌC - HIỂU (4.0 điểm)**Đọc văn bản:****HỒI SINH**

Đêm qua, khi cây bàng già trút những phiến lá cuối cùng
Người đàn bà với chiếc xe đạp cà tàng và mớ ve chai
lầm lũi đi về hẻm phố
Chiếc nón méo xệ méo xệch che gần nửa khuôn mặt
của một đời người khắc khổ
Đôi dép mòn mỏng dính vào chân

Người đàn bà chẳng biết đến mùa xuân
Ở nơi đó, có gì vui khi đưa con của mình
hai mươi năm chưa tìm được
Ở nơi đó, nước mắt đã đóng băng và nụ cười
chỉ còn là điều ước
Có trang cổ tích nào dành cho người phụ nữ thất lạc con?

Người đàn bà dưới cơn mưa đêm
Ánh đèn đường hắt nghiêng mỗi mòn chiếc bóng
Có một đứa trẻ bị người đời bỏ quên dưới gốc cây ướt dầm
Chẳng hiểu sao đứa bé lẻo đẻo theo người đàn bà
và chiếc xe chất đầy những mảnh ve chai

Lần đầu tiên trong đời, một buổi sớm nay
Những đôi mắt ngoài kia dõi theo người đàn bà
đang cười rất khế
Bàn tay của người đàn bà nắm chặt bàn tay
của một đứa bé

Họ dắt nhau ra hẻm phố đón bình minh.
Bên gốc bàng trụi lá, những mầm nắng đã hồi sinh.

(Hồi sinh, tập thơ Ngày mắc cạn, Vân Phi, NXB Hội Nhà văn, 2020, tr62-63)

*** Chú thích**

Cây bút trẻ Vân Phi tên thật là Nguyễn Văn Phi sinh năm 1990, quê ở huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định, hiện là phóng viên.

Vân Phi “đáo hạn nỗi buồn” làm giàu chất liệu và đề tài cho thơ mình; va vào nỗi quê, nỗi đời, anh kí thác ám ảnh phận người, thể hiện những suy tư, chiêm nghiệm về cuộc sống bằng giọng điệu vừa trở trăn vừa nồng ấm.

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Nêu hiệu quả của yếu tố biểu cảm trong các dòng thơ sau:

*Người đàn bà chẳng biết đến mùa xuân
Ở nơi đó, có gì vui khi đưa con của mình
hai mươi năm chưa tìm được
Ở nơi đó, nước mắt đã đóng băng và nụ cười
chỉ còn là điều ước
Có trang cổ tích nào dành cho người phụ nữ thất lạc con?*

Câu 2. Nhận xét về sự chuyển biến tâm trạng của *người đàn bà* trong văn bản.

Câu 2. Anh/chị hãy rút ra ít nhất 01 bài học được gợi ra từ ý nghĩa của câu thơ *Bên gốc bàng trụi lá, những mầm nắng đã hồi sinh*.

Câu 4. Từ nhan đề *Hồi sinh* và nội dung bài thơ, anh/chị hãy nêu suy nghĩ về điểm tựa tinh thần của mỗi người trong cuộc sống (trả lời khoảng 7-10 dòng).

II. VIẾT

Câu 1. (6,0 điểm)

Leonard Norman Cohen, huyền thoại âm nhạc và là tiểu thuyết gia nổi tiếng của Canada chia sẻ: *Vạn vật đều có vết nứt, đó là nơi ánh sáng chiếu vào*.

Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận bàn về thái độ cần có trước những điều không hoàn hảo của con người và cuộc sống.

Câu 2. (14 điểm)

Nhà thơ Nguyễn Đình Thi cho rằng: *Bắt rễ ở cuộc đời hằng ngày của con người, văn nghệ lại tạo ra được sự sống cho tâm hồn con người*.

Anh (chị) hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy làm sáng tỏ điều đó qua bài thơ *Hồi sinh* của Vân Phi.

-----**Hết**-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm

Họ và tên thí sinh:; Số báo danh:

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		Đọc – hiểu	4,0
	1	Hiệu quả của yếu tố biểu cảm trong các dòng thơ: - Yếu tố biểu cảm trong các dòng thơ: <i>chẳng biết đến mùa xuân; có gì vui khi đưa con của mình hai mươi năm chưa tìm được; nước mắt đã đóng băng và nụ cười chỉ còn là điều ước; có trang cổ tích nào dành cho người phụ nữ thất lạc con?</i> - Hiệu quả của các yếu tố biểu cảm trên là: + Miêu tả nỗi khổ đau, tuyệt vọng của người mẹ khi thất lạc con. + Thể hiện niềm đồng cảm, xót thương và sự băn khoăn, trăn trở của tác giả trước những đau khổ, bất hạnh của con người trong cuộc sống. + Tạo sự liên kết trong mạch cảm xúc, sức hấp dẫn, biểu cảm của bài thơ.	1,0
	2	Nhận xét về sự chuyển biến tâm trạng của <i>người đàn bà</i> trong văn bản. - Tâm trạng của <i>người đàn bà</i> có những chuyển biến tích cực, tốt đẹp: + Trước khi gặp đứa trẻ: tâm trạng lầm lũi, chai sạn, thiếu vắng sinh khí, không thiết tha với cuộc sống. + Sau khi gặp đứa trẻ: Tâm trạng vui vẻ, yêu đời, nguồn sống trong tâm hồn được hồi sinh.	1,0
	3	Rút ra ít nhất 01 bài học được gợi ra từ ý nghĩa của câu thơ: <i>Bên gốc bàng trụi lá, những mầm nắng đã hồi sinh.</i> * Thí sinh rút ra bài học được gợi ra từ ý nghĩa của câu thơ và lí giải phù hợp, có thể theo hướng: - Câu thơ <i>Bên gốc bàng trụi lá, những mầm nắng đã hồi sinh</i> gợi cho người đọc bài học có ý nghĩa triết lí sâu sắc: + <i>Gốc bàng trụi lá</i> (hình ảnh khô cằn, già cỗi, trơ trụi); <i>những mầm nắng đã hồi sinh</i> (hình ảnh trong trẻo, tươi sáng, tràn đầy sức sống). Hình ảnh thơ miêu tả sức sống đang trỗi dậy mạnh mẽ trong tâm hồn người đàn bà từ khi có đứa trẻ. + Từ đó, gợi cho người đọc bài học về sức sống mãnh liệt của con người được nảy mầm từ tình yêu thương, niềm tin và sự lạc quan. Khi ta biết yêu thương, nỗi đau sẽ được xoa dịu, tâm hồn sẽ được hồi sinh, hạnh phúc sẽ đong đầy.	1,0

	4	Từ nhan đề <i>Hồi sinh</i> nêu suy nghĩ về điểm tựa tinh thần của mỗi người trong cuộc sống. - Ý nghĩa nhan đề <i>Hồi sinh</i>: diễn tả sức sống mới, gọi liên tưởng về sự thay đổi theo chiều hướng tích cực, tốt đẹp. - Từ ý nghĩa nhan đề và nội dung bài thơ, thí sinh bày tỏ suy nghĩ của bản thân về điểm tựa tinh thần của mỗi người trong cuộc sống; phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật. Lí giải một cách hợp lí và thuyết phục. Có thể theo hướng: + Điểm tựa tinh thần của mỗi người có thể đến từ người thân yêu trong gia đình, có thể đến từ người cho ta tình thương và sự bình yên. + Điểm tựa tinh thần giúp con người tìm thấy động lực, mục đích, ý nghĩa của sự sống. Từ đó, cuộc sống trở nên ấm áp, hạnh phúc và tốt đẹp hơn.	1,0
Phần II		Viết	16
	1	Leonard Norman Cohen, huyền thoại âm nhạc và là tiểu thuyết gia nổi tiếng của Canada chia sẻ: <i>Vạn vật đều có vết nứt, đó là nơi ánh sáng chiếu vào.</i> Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận bàn về thái độ cần có trước những điều không hoàn hảo của con người và cuộc sống.	6,0
		a. <i>Bảo đảm bố cục của bài văn nghị luận.</i> Bảo đảm yêu cầu về bố cục của bài văn nghị luận.	0,5
		b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận</i> Thái độ cần có trước những điều không hoàn hảo của con người và cuộc sống	0,5
		c. <i>Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu sau:</i> Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng; trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng: * <i>Mở bài:</i> Giới thiệu vấn đề nghị luận * <i>Thân bài:</i> - Giải thích: <i>vết nứt</i> - là những khiếm khuyết, hạn chế, tổn thương; <i>nơi ánh sáng chiếu vào</i> – Biểu tượng cho khát khao vượt lên nghịch cảnh, hoàn thiện bản thân mình, hướng đến những điều tốt đẹp. Nhân vô thập toàn, vạn vật trên đời đều không hoàn hảo, không toàn mỹ, toàn thiện. Những khiếm khuyết, hạn chế của vạn vật sẽ là cơ hội để vạn vật khao khát hoàn thiện mình, ngày càng tốt đẹp hơn. - Bàn luận: + Biết chấp nhận những điều không hoàn hảo giúp con người tìm thấy cảm giác hài lòng với mọi thứ xung quanh, an hòa với mọi người, làm bạn với chính mình, an nhiên trong cuộc sống. Từ đó, con người có được hạnh phúc, bình yên.	4,0 0,25 0,75 2,0

		+ Nhận thức được những khiếm khuyết, hạn chế của chính mình giúp con người không ngừng nỗ lực để hoàn thiện bản thân, trở thành một phiên bản tốt hơn của chính mình. Có “vết nứt” mới có khe hở để “ánh sáng tràn vào” giúp ta mạnh mẽ, trưởng thành hơn, có được những trải nghiệm, kinh nghiệm quý báu, có được sự thành công. + Trân trọng sự không hoàn hảo giúp con người có cái nhìn thấu hiểu, bao dung, đồng cảm với khuyết điểm, sai lầm của người khác. Từ đó, mối quan hệ giữa người với người bền chặt, chân thành. - Mở rộng vấn đề, trao đổi với quan điểm trái chiều hoặc ý kiến khác: Chấp nhận, trân trọng vẻ đẹp không hoàn hảo không có nghĩa là an phận thủ thường, thiếu tinh thần cầu thị, cầu tiến, thiếu ý thức hoàn thiện bản thân. * <i>Kết bài</i>: Khái quát vấn đề nghị luận <i>Lưu ý: Thí sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</i>	0.75
			0.25
		<i>d. Diễn đạt</i> Đảm bảo bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0,5
		<i>e. Sáng tạo</i> Thể hiện sâu sắc về vấn đề nghị luận có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
	2	Nhà thơ Nguyễn Đình Thi cho rằng: <i>Bắt rễ ở cuộc đời hàng ngày của con người, văn nghệ lại tạo ra được sự sống cho tâm hồn con người.</i> Anh (chị) hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy làm sáng tỏ điều đó qua bài thơ <i>Hồi sinh</i> của Vân Phi.	10,0
		<i>a. Bảo đảm cấu trúc của bài văn nghị luận.</i> Mở bài: giới thiệu được vấn đề; Thân bài: triển khai được vấn đề; Kết bài: khái quát được vấn đề	0,5
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Văn học bắt nguồn từ hiện thực cuộc sống, không chỉ làm phong phú hơn đời sống tinh thần mà còn lưu giữ những giá trị đặc sắc của nhân loại. Con người tìm đến văn nghệ như tìm đến một điểm tựa tinh thần một nguồn sống mới, giúp đời sống tâm hồn trở nên phong phú hơn.	0,5
		<i>c. Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu sau:</i> Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng; trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng: * <i>Mở bài</i>: Giới thiệu vấn đề nghị luận * <i>Thân bài</i>: - Giải thích: + Văn nghệ nói chung và thơ ca nói riêng đều “bắt rễ ở cuộc đời hàng ngày” nghĩa là thơ ca xuất phát từ đời sống hiện thực, từ trong quá trình lao động, chiến đấu hay trong chính đời sống sinh hoạt hằng thường của con người. “Thơ là hiện thực, thơ là cuộc đời”	8,0
			0,5
			1,0

	(Xuân Diệu). Văn học nói chung, thơ ca nói riêng xưa nay luôn là tấm gương soi chiếu cuộc đời. “Cuộc đời là mảnh đất màu mỡ cho thơ ca bén rễ sinh sôi”. Hiện thực đời sống tác động vào nhận thức, tình cảm của người nghệ sĩ làm họ nảy sinh những xúc cảm mãnh liệt. Nó thôi thúc người nghệ sĩ cầm bút sáng tác. + Và khi bắt rễ từ cuộc đời thì văn nghệ lại “tạo sự sống cho tâm hồn” con người. Văn nghệ nuôi dưỡng đời sống tâm hồn, giữ cho tâm hồn luôn tràn trề nhựa sống. Bởi lẽ đích đến của văn nghệ là cuộc sống. Chức năng của văn học là phục hồi cuộc sống và con người. Văn học nghệ thuật phải làm cho cuộc sống này trở nên tốt đẹp hơn, con người trở nên trong sáng, lương thiện hơn. + Ý kiến khẳng định văn học bắt nguồn từ hiện thực cuộc sống, không chỉ làm phong phú hơn đời sống tinh thần mà còn lưu giữ những giá trị đặc sắc của nhân loại. Con người tìm đến văn nghệ như tìm đến một điểm tựa tinh thần một nguồn sống mới, giúp đời sống tâm hồn trở nên phong phú hơn. - Bàn luận: + Vì sao văn nghệ lại <i>Bắt rễ ở cuộc đời hàng ngày của con người</i>? Xuất phát từ đặc trưng của văn học, văn học bắt nguồn từ hiện thực đời sống, đời sống là mảnh đất màu mỡ nuôi dưỡng nghệ thuật. Tính hiện thực là thuộc tính tất yếu của nghệ thuật. Văn học có khả năng khám phá và miêu tả mọi mặt của đời sống hiện thực. Thông qua phản ánh hiện thực, nhà văn bày tỏ những trăn trở, giải quyết những vấn đề bức thiết đặt ra từ đời sống. + Vì sao <i>văn nghệ lại tạo ra được sự sống cho tâm hồn con người</i>? Xuất phát từ đặc trưng chức năng của văn học và tiếp nhận văn học. Văn học có thể phát hiện và miêu tả những vẻ đẹp của cuộc sống một cách sinh động khiến con người có thể cảm nhận và biết rung động tinh tế sâu sắc trước vẻ đẹp đó. Chính nhờ có cái đẹp mà con người sẽ cảm thấy thêm yêu cuộc đời này, thấy cuộc sống thêm ý nghĩa. Tiếp nhận văn học thực chất là quá trình giao tiếp giữa nhà văn và bạn đọc. Người đọc hòa mình vào tác phẩm, rung động với nó, đắm chìm trong thế giới nghệ thuật ngôn từ, lắng nghe tiếng nói của tác giả, thưởng thức cái hay cái đẹp, tài nghệ của người nghệ sĩ sáng tạo. Bằng trí tưởng tượng, kinh nghiệm sống, vốn văn hóa; bằng cả tâm hồn mình, người đọc khám phá ý nghĩa của từng câu chữ, cảm nhận sức sống của từng hình ảnh, hình tượng... làm cho tác phẩm từ một văn bản khô khan biến thành một thế giới sống động đầy cuốn hút, tạo ra sự sống cho tâm hồn con người. - Phân tích, chứng minh qua bài thơ <i>Hồi sinh</i> của Vân Phi. + Bài thơ <i>Hồi sinh</i> “bắt rễ ở cuộc đời hàng ngày của con người” để từ đó tạo ra sự sống cho tâm hồn con người”. Vân Phi đã viết	1,0
		4,0

	nên những vần thơ từ chính hiện thực đời sống: Là hình ảnh đáng thương của người đàn bà khắc khổ, tội nghiệp đã thất lạc mất đứa con của mình <i>hai mươi năm không tìm được</i>; là em bé cô cút, tội nghiệp bị bỏ quên dưới gốc cây ươn dầm; là hình ảnh họ nương tựa vào nhau vượt qua bất hạnh.... + Mỗi quan hệ giữa thơ ca với đời sống không phải sự tác động một chiều. Không chỉ đời sống tác động lên thơ ca mà thơ ca cũng tác động lên đời sống con người. Nhà thơ Vân Phi đã thể hiện rất rõ giá trị của thơ ca. Trong thơ, tình người thật ấm áp, chính sự đồng cảm đã tạo nên mối đồng cảm giữa người đàn bà và đứa bé, giúp họ nương tựa vào nhau, mang đến yêu thương và nguồn vui sống cho nhau. Tình người ấm áp không chỉ làm hồi sinh sức sống trong tâm hồn lầm lũi, chai sạn của người đàn bà mà còn gieo hạt mầm yêu thương và hy vọng cho tâm hồn người đọc, hướng con người đến chân, thiện, mỹ. Đây cũng là minh chứng cho khả năng di dưỡng tâm hồn con người của thơ ca, giúp con người hiểu đời, hiểu người hơn. + Để thể hiện được những hiện thực đời sống và để tạo được sự sống cho tâm hồn con người, văn nghệ nói chung và thơ ca nói riêng đều cần đến những hình thức nghệ thuật độc đáo. Vân Phi đã sử dụng thể thơ tự do; lối viết tự sự kết hợp với yếu tố trữ tình; giọng thơ chất chứa suy tư, chiêm nghiệm; hình ảnh giản dị, gần gũi; kết hợp với các biện pháp tu từ: điệp ngữ, liệt kê, ẩn dụ, câu hỏi tu từ... góp phần tạo nên thành công cho nghệ thuật của tác phẩm. - Đánh giá chung: + Khẳng định lại tính đúng đắn của ý kiến: Thơ ca và cuộc đời có mối quan hệ gắn kết, không thể tách rời. Hiện thực là đề tài trong thơ, thơ ca lại tác động đến hiện thực, cuộc đời. Và chính vì mối quan hệ bền chặt ấy mà thơ ca vượt lên trên quy luật băng hoại của thời gian. Chính những điều đó đã một lần nữa khẳng định nhận định: <i>Bắt rễ từ cuộc đời hàng ngày của con người văn nghệ lại tạo được sự sống cho tâm hồn con người</i> là đúng đắn. + Nhận định đã đặt ra yêu cầu sáng tác với người nghệ sĩ: Nhà văn phải có tâm, tài để nhận ra những vấn đề bức thiết của đời sống và đưa vào trong trang viết, cũng từ đó phải nâng đỡ được tâm hồn con người. + Độc giả phải trau dồi vốn sống để khám phá chiều sâu ý nghĩa của hình tượng nghệ thuật, đồng sáng tạo với nhà văn; bồi dưỡng tâm hồn mình đồng thời tác động ngược trở lại đến hiện thực, cải tạo hiện thực.	1,0
--	--	-----

		+ Tác phẩm văn học: Một tác phẩm văn học thực sự có giá trị phải bắt rễ từ đời sống, khái quát được các vấn đề bản chất muôn đời của đời sống, làm phong phú hơn đời sống tâm hồn của con người. * <i>Kết bài</i>: Khái quát vấn đề nghị luận <i>Lưu ý: Thí sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</i>	0,5
		d. <i>Diễn đạt</i> Đảm bảo bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0,5
		e. <i>Sáng tạo</i> Thể hiện sâu sắc về vấn đề nghị luận có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
Tổng điểm			20,0

* *Lưu ý khi chấm bài:*

- Giám khảo cần nắm vững yêu cầu chấm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm một cách máy móc.
- Khuyến khích những bài làm có tính sáng tạo, nội dung bài viết có thể không trùng với yêu cầu trong Hướng dẫn chấm nhưng lập luận thuyết phục, văn phong sáng rõ.

.....**Hết**.....